

מסכת כלים

פרק ה

א. תנור, תחלתו ארבעה, ושיריו ארבעה, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, במה דברים אמורים, בגדול. אבל בקטן, תחלתו כל שהוא, ושיריו רבו, משתגמר מלאכתו. איזהו גמר מלאכתו, משיסיקנו כדי לאפות בו ספגנין. רבי יהודה אומר, משיסיק את הקדש, כדי לאפות ביטן ספגנין:

ב. כירה, תחלתה שלש, ושיריה שלש, משתגמר מלאכתה. איזהו גמר מלאכתה, משיסיקנה, כדי לבשל עליה ביצה קלה שבביצים, טרופה ונתונה באלפס. הכפת, עשאו לאפיה, שעורו כתנור. עשאו לבשול, שעורו ככירה. האבן היוצא מן התנור טפח, ומן הכירה שלש אצבעות, חבור. היוצא מן הכפת, עשאו לאפיה, שעורו כתנור. עשאו לבשול, שעורו ככירה. אמר רבי יהודה, לא אמרו טפח, אלא בין התנור ולפתל. היו שני תנורין סמוכים זה לזה, נותן לזה טפח ולזה טפח, והשאר טהור:

ג. עֲטָרַת כִּיָּרָה, טְהוֹרָה. טִירַת הַתְּנוּרָה, בְּזִמָּן שֶׁהִיא גְבוּהָה אַרְבָּעָה טַפָּחִים, מִטְמֵאָה בְּמִגָּע וּבְאַוִיר. פְּחוּתָהּ מִכָּאן, טְהוֹרָה. אִם חֲבֵרָה לוֹ, אֶפְלוּ עַל שְׁלֹשׁ אַבְנִים טְמֵאָה. בֵּית הַפֶּךָ וּבֵית הַתְּכָלִין וּבֵית הַנֵּר שֶׁבִּכְיָרָה, מִטְמֵאִין בְּמִגָּע וְאֵינָן מִטְמֵאִין בְּאַוִיר, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל מְטֵהָ:

ד. תְּנוּרָה שֶׁהִסֵּק מֵאַחוּרָיו, אוֹ שֶׁהִסֵּק שְׁלֹא לְדַעְתּוֹ, אוֹ שֶׁהִסֵּק בְּבֵית הָאֵמֹן, טָמֵא. מַעֲשֵׂה שְׁנִפְלָה דִּלְקָה בְּתְנוּרֵי כָּפָר סִגְנָה, וּבֵא מַעֲשֵׂה לִיבְנָה, וְטִמְאָן רַבּוֹ גַּמְלִיאל:

ה. מוֹסֵף הַתְּנוּרָה שֶׁל בְּעָלֵי בָתִּים, טְהוֹר. וְשֶׁל נִחְתּוּמִין, טָמֵא, מִפְּנֵי שֶׁהוּא סוֹמֵךְ עָלָיו אֶת הַשְּׁפוּד. רַבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדֵּלָר אוֹמֵר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא אוֹפֶה בּוֹ כְּשֶׁהוּא נִדְחָק. כִּיּוֹצֵא בּוֹ, מוֹסֵף הַיּוֹרָה שֶׁל שׁוֹלְקֵי זֵיתִים, טָמֵא. וְשֶׁל צִבְעִים, טְהוֹר:

ו. תְּנוּרָה שֶׁנִּתְּנָה בּוֹ עֶפֶר עַד חֲצִיו, מֵעֶפֶר וּלְמִטָּן, מִטְמֵא בְּמִגָּע. מֵעֶפֶר וּלְמַעְלָן, מִטְמֵא בְּאַוִיר. נִתְּנוּ עַל פִּי הַבּוֹר אוֹ עַל פִּי הַדּוֹת, וְנִתְּנָה שֵׁם אָבֹן, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִם מְסִיק מְלִמְטָן, וְהוּא נְסוּק מְלִמְעָלָן, טָמֵא. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים, הוּאִיל וְהִסֵּק מִכָּל מְקוֹם, טָמֵא:

ז. תְּנוּרָה שֶׁנִּטְמָא, כִּיֵּצַד מִטְהַרִּין אוֹתוֹ. חוֹלְקוֹ לְשִׁלְשָׁה, וְגוֹרֵר אֶת הַטְּפֵלָה עַד שֶׁיִּהְיֶה בְּאֶרֶץ. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, אֵינּוּ צָרִיךְ לְגַרֵר אֶת

הַטְּפֵלָה, וְלֹא עַד שִׁיָּהָא בְּאַרְצָא, אֲלֵא מִמַּעַטוּ מִבְּפָנִים אַרְבַּעַה
טְפָחִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, וְצָרִיד לְהַסִּיעוֹ. חֶלְקוֹ לְשָׁנִים, אֶחָד גָּדוֹל
וְאֶחָד קָטָן, הַגָּדוֹל טֵמֵא וְהַקָּטָן טָהוֹר. חֶלְקוֹ לְשָׁלֹשָׁה, אֶחָד גָּדוֹל
כְּשָׁנִים, הַגָּדוֹל טֵמֵא, וְשָׁנִים הַקָּטָנִים טָהוֹרִין:

ח. חֲתָכוּ חֲלִיּוֹת לְרַחְבוֹ, פָּחוֹת מֵאַרְבַּעַה טְפָחִים, טָהוֹר. מֵרָחוֹ
בְּטֵיט, מְקַבֵּל טֵמְאָה מִשִּׁסְיָקָנוּ כְּדִי לְאַפּוֹת בּוֹ סַפְגָּנִין. הִרְחִיק מִמֶּנּוּ
אֶת הַטְּפֵלָה וְנָתַן חֵל אוֹ צָרוֹר בֵּינֵתִים, בָּזָה אָמְרוּ, הַנִּגְדָּה וְהַטְּהוֹרָה
אוֹפּוֹת בּוֹ וְהוּא טָהוֹר:

ט. תַּנּוּר שָׂבֵא מִחֻתָּךְ מִבֵּית הָאָמִן, וְעָשָׂה בּוֹ לְמוֹדִין, וְנוֹתֵנּוּ עָלָיו
וְהוּא טָהוֹר, נְטֵמָא. וְסִלַּק אֶת לְמוֹדָיו, טָהוֹר. הִחֲזִירָן לוֹ, טָהוֹר.
מֵרָחוֹ בְּטֵיט, מְקַבֵּל טֵמְאָה, וְאֵינוֹ צָרִיד לְהַסִּיקָנוּ, שְׂכַבְרָה הֵסֵק:

י. חֲתָכוּ חֲלִיּוֹת וְנָתַן חֵל בֵּין חֲלִיָּא לְחֲלִיָּא, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְטִהֵר,
וְחֲכָמִים מְטַמְּאִין. זֶה תַּנּוּרוֹ שֶׁל עֲכָנָאִי. יוֹרוֹת הָעֶרְבִיִּין שֶׁהוּא חוֹפֵר
בְּאַרְצָא וְטַח בְּטֵיט, אִם יָכוֹל הִטִּיחַ לַעֲמוֹד בְּפָנָיו עֲצָמוֹ, טֵמֵא. וְאִם
לֹא, טָהוֹר. וְזֶה תַּנּוּרוֹ שֶׁל בֶּן דִּינָאִי:

יא. תַּנּוּר שֶׁל אָבִן וְשֶׁל מִתְכָּת, טָהוֹר, וְטֵמֵא מִשּׁוּם כָּלִי מִתְכּוֹת.
נִקְבַּ, נִפְגָּם, נִסְדָּק, עָשָׂה לוֹ טְפֵלָה, אוֹ מוֹסֵף שֶׁל טֵיט, טֵמֵא. כִּמָּה
יְהֵא בְּנִקְבַּ, כְּדִי שִׁיַּצֵּא בּוֹ הָאוֹר. וְכֵן בְּכִירָה. כִּירָה שֶׁל אָבִן וְשֶׁל

מִתְּכַת טְהוֹרָה, וְטִמְאָה מִשּׁוּם כָּלִי מַתְכוֹת, נִקְבָּה, נִפְגְּמָה, נִסְדָּקָה,
עָשָׂה לָהּ פֶּטְפוּטִין, טִמְאָה. מִרְחָה בְּטִיט בֵּין מִבְּפָנִים בֵּין מִבְּחוּץ,
טְהוֹרָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, מִבְּפָנִים טִמְאָה, וּמִבְּחוּץ טְהוֹרָה: